

«زن و مطالعات خانواده»

سال ششم- شماره بیست و دوم- زمستان 1392

ص ص 37-59

تاریخ دریافت: 92/10/20

تاریخ پذیرش: 93/01/30

بررسی رابطه بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع اول متوسطه(پایه هفتم) شهرستان مهاباد

دکتر اسدالله خدیوی^۱
^۲ ایران الله

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر شناسایی رابطه بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر مدارس پایه اول متوسطه (پایه هفتم) شهرستان مهاباد می باشد . روش پژوهش در تحقیق حاضر توصیفی با رویکرد همبستگی می باشد و جامعه آماری آن شامل، کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان مهاباد(پایه هفتم) می باشند که در سال تحصیلی 1392-93 به تحصیل مشغول بوده اند. انتخاب دانش آموزان در این تحقیق بر اساس فرمول کوکران صورت گرفته است که در این فرمول از جامعه ای با حجم تقریبی 1149 نفر نمونه ای به حجم 287 نفر انتخاب می شود. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته می باشد . به منظور تعیین پایایی آزمون، از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. میزان ضریب اعتماد با روش برابر با 0/909 به دست آمد. همچنین برای روایی پرسشنامه از روابی صوری استفاده شده است . برای تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از روش های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. در آمار استنباطی از آزمون ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون استفاده شد. نتایج نهایی آزمون فرضیه ها نشان داد بین مسؤولیت پذیری و کلیه مؤلفه های آن با پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد در واقع همه فرضیه های پژوهش مورد تأیید قرار گرفت.

واژه های کلیدی: مسؤولیت پذیری / پیشرفت تحصیلی/پایه هفتم

^۱- عضو هیئت علمی، گروه مدیریت، دانشگاه فرهنگیان واحد تبریز khadivia@cfu.ac.ir

^۲- دانشجوی دکتری، گروه مدیریت، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران (نویسنده مسئول) iranelahi@gmail.cam

مقدمه

انسان اشرف مخلوقات و خلیفه‌ی خدا بروی زمین است او در گذرگاهی قرار دارد که می‌تواند با انتخاب آکاها نه و اختیاری خود به اسفل السافلین و یا اعلیٰ علیین تبدیل شود و هدف از آفرینش انسان نیز انتخاب راه صحیح و صراط مستقیم است و باید گفت که این ممکن نخواهد بود مگر با بهره‌گیری از تعالیم روشنگر و حی و دعوت حق را لبیک گفتن.

نظر به اهمیت موضوع مسؤولیت پذیری در آیات و روايات اسلامی و دیگر ادیان الهی به این موضوع مهم توجه خاص گردیده است، خداوند منان در آیه 37 سوره اسراء می‌فرمایند: ولا تقف مالیس لک به علم ان السمیع والبصر والفواد کل اوئلک کان عنه مسئولاً "از آنچه نمی‌دانی پیروی مکن چراکه گوش و چشم و دله‌امه مسؤولند. و نیز می‌فرمایند:

ولَا تزووازره وزراخره هیچ گناهکاری بار گناه دیگری را بدوش نخواهد کشید
(اذمehr، 1387.67).

در دین مبین اسلام انسانها نه تنها در مقابل خود بلکه در برابر اجتماع و خانواده نیز مسؤولند و باید به اجرای وظایفی در قبال یگدیگر بپردازند تا جامعه اسلامی بتواند بیه سر منزل مقصود که همانا قرب الهی است بررسد و این ممکن نیست مگر اینکه از همان ابتدای فرزندان خود مسؤولیت پذیری و قبول مسؤولیت را بیاموزیم. نظر به اهمیت مقوله مسؤولیت پذیری از دیدگاههای مختلف آموزشی و پرورشی آموزش مسؤولیت پذیری به فرزندان باید در راس فعالیتهای کلیه آحاد اجتماع اعم از والدین، مدرسه و... قرار گیرد. چراکه اگر فرزندان و دانش آموزان یک کشور مسؤولیت پذیر گردند و دید و بینی پیدا نمایند در آینده خواهند توانست برسیاری از مسائل و مشکلات زندگی قائل آیند جامعه نیز از مزایای چنین انسانهای مسؤول بهره مند گردیده، به سوی پیشرفت و تعالی گام برخواهد داشت.

متاسفانه با وجود تأکید دین مبین اسلام بر پرورش انسانهای مسؤول و آکا، و تأکید نظامهای مختلف آموزشی و پرورشی دنیا بر پرورش افراد مسؤولیت پذیر باز هم در خانواده و جامعه و در مدارس ما شاهد وجود افراد کم مسؤولیت و یا بی مسؤولیتی هستیم که نه تنها به خود بلکه به جامعه پیرامون خود نیز ضررها غیرقابل جبران می‌رسانند. و باید گفت که نظام آموزش و پرورش ما در سالهای گذشته در این باره عملکرد خوبی

نداشته است و نتوانسته افراد مسؤولیت پذیر را آنگونه که شایسته جامعه اسلامی است، پرورش دهد.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب اسلامی بر ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش مناسب با نظام اسلامی توجه و بر لزوم تحول بنیادین و اقدام عاجل در نظام آموزش و پرورش تاکید فرمودند. با اجرائی شدن سند تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش و توجه به چشم انداز افق روشن ۱۴۰۴، مدرسه به عنوان جلوه‌ای از مراتب حیات طبیه باشیستی زمینه ساز تحقق جامعه دانایی مناسب با اقتضایات زمان گردد (نیاز آذری - تقوایی بزدی، ۱۳۸۹، ۳۹۸).

نظام تعلیم و تربیت نوین با امضای رئیس جمهور محترم وقت جناب آفای دکتر احمدی نژاد در سال ۱۳۸۹ اجرایی گردید. وهم اکنون نظام تعلیم و تربیت ۶,۳ در کل کشور اجرا گردیده است. نظریه اهمیت نظام تعلیم و تربیت کنونی جایگزین و توجه به این تحقیق به بررسی رابطه بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سال اول متوسطه (پایه هفتم) پرداخته است. ازانجایی پدآگوژی هزاره سوم در عصر دانایی فرهنگ پذیری و تربیت دانش آموزان برای زندگی، کار و یادگیری مدام‌العمر و مسؤولیت پذیری است لذا با انجام این تحقیق معلوم شدن رابطه بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی بازنگری در تمامی مؤلفه‌ها و شاخصه‌های سنتی آموزش و پرورش ضروری می‌گردد. و باید گفت دانش آموزان مسؤولیت پذیر به یادگیری اندیشیدن به جای یادگیری اندیشه سوق داده خواهند شد و به جای در انتظار آینده بودن برای ساختن آینده در سایه پیشرفت تحصیلی که کسب خواهند نمود گام بر خواهند داشت.

مسؤلیت پذیری^۱ یعنی پاسخگو بودن در برابر نیازهای خود و دیگران و انجام وظایف فردی و اجتماعی به بهترین شکل. مسؤولیت پذیری ابعاد مختلفی دارد که شامل: مسؤولیت پذیری فردی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی می‌باشد. فرد مسؤولیت پذیر کسی است که در قبال رفتار خودش پاسخگو باشد؛ یعنی مسؤولیت سود و زیان وظیفه یا تکلیفی را که بر عهده گرفته است، بپذیرند (الیس^۲ و همکاران، ۱۹۷۵).

در واقع بی مسؤولیتی، موجب ناتوانی در برقراری روابط سالم و محبت آمیز با دیگران، ناتوانی در تصمیم گیری، شکستهای پیاپی تحصیلی، ترک تحصیل و مهم تر

¹-Responsibility

²-Eliss.

از همه روی آوردن به مصرف مواد مخدر، نوشیدنی‌های الکلی، پرخاشگری و بزهکاری خواهد شد (وايت¹ ، 2003). از مهمترین موانع مسؤولیت پذیری می توان به موانع خانوادگی و مدرسه ای اشاره کرد.

موانع خانوادگی مسؤولیت پذیری عبارتند از :

- شیوه تربیت استبدادی .
- سرزنش و نکوهش فرزندان .
- عدم هماهنگی والدین در تربیت فرزندان .
- نداشتن تجربه کارگروهی در میان فرزندان .
- فقدان محبت در خانواده .

واز مهمترین موانع مسؤولیت پذیری در محیط مدرسه می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- تبعیض گذاشتن بین دانش آموزان .
- جداب نبودن فعالیتهای مدرسه که موجب گریز دانش آموزان از پذیرش مسؤولیت می شود .
- تکیه بر بعد آموزش و غفلت از جنبه های پرورشی .
- سخت گیری در محیط مدرسه و ایجاد روحیه مقاومت و مخالفت .
- روشهای تدریس معلم محوری .
- فقدان روحیه همکاری در بین مسؤولین و انتقال این روحیه به دانش آموزان (رحیمی، 1377، 130).

و اما در این بین آموزش مسؤولیت پذیری، نفیس‌ترین هدیه‌ای است که می توانیم به فرزندانمان ارزانی کنیم. چنین آموزشی آنان را قادر می سازد که از خوبیشن مراقبت کنند و در آینده به عنوان بزرگسالی مسؤول، وظایف خویش را به عهده بگیرند (بیابانگرد، 1389) اگر چه در سالهای اخیر در برنامه های درسی نظام آموزشی کشور به موضوع مسؤولیت پذیری اشاره شده است ولی هنوز در ابتدای راه می باشد به همین دلیل پژوهشگر با توجه به تجربه چندین ساله در امر آموزش و مطالعه تحقیقات انجام شده در

¹ -White

صدق بررسی مسؤولیت پذیری دانش آموزان و ارتباط آن با پیشرفت تحصیلی می باشد و از این طریق پیشنهادهای علمی و عملی به دست اندر کاران نظام تعلیم و تربیت ارائه نمایند. مطالعات در تعیین نقش خانواده یا مدرسه به نقش هر دو تاکید دارند. امروزه تاکید صرف مدارس بر رشد شناختی و نادیده گرفتن سایر ابعاد مثل رشد اجتماعی می تواند مشکلاتی را برای نوجوان فراهم آورد بطور کلی در مدارس پرورش باید در سه حیطه توانایی دانش- مسؤولیت پذیری- و تعهد صورت پذیرد. برای آنکه دانش آموز مسؤولیت پذیر باشد (موریس و الیای¹، 2002).

از طرفی دیگر پیش بینی پیشرفت تحصیلی از نقطه نظر علمی و کاربردی دارای اهمیت است. پیشرفت تحصیلی یکی از عوامل مقبولیت در کلاس درس است. اهمیت پیشرفت تحصیلی از بعد دیگری نیز قابل تأمل است. از آنجا که هر نظام تربیتی به جهت حصول بهترین شرایط و نتایج و رفع کمبود ها و موانع در سراسر فرآیندهای آموزشی و پرورشی و استفاده بهینه از دروندادها، همواره مورد ارزیابی متخصصان قرار می گیرد و در نهایت محصول نظامهای آموزشی و پرورشی نیز دانش آموختگانی هستند که واجد برخی از ویژگیها شده اند، پیشرفت تحصیلی می تواند یکی از مهمترین و عینی ترین معیارها برای بررسی و ارزیابی کارآیی نظامهای تربیتی باشد) (فراهانی، 1378).

پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و بررسی عوامل تأثیر گذار بر آن، موضوع مهمی است که بخش عمده ای از پژوهش های علوم تربیتی را به خود اختصاص داده است. در میان روی کردهای مختلفی که به منظور بررسی عوامل تعیین کننده پیشرفت تحصیلی انتخاب شده است دو رویکرد مهم و اصلی وجود دارد که در چند سال اخیر مطرح شده و بر فرایندهای مرث بر دستاوردهای تحصیلی تأکید می ورزند. در رویکرد نخست، تأثیر فرایند های محیط خانوادگی بر پیشرفت تحصیلی مطرح است، و در رویکرد دوم از فرایندهای یادگیری خاص دانش آموزان نظری خود گردانی² و خود بستگی³ سخن به میان می آید. هر دو دیدگاه سبب پیشرفت های قابل ملاحظه ای در حوزه علوم تربیتی شده اند و جنبه های مختلفی از یادگیری و پیشرفت تحصیلی را نمایان کرده اند. پژوهش هایی که بر اساس رویکرد نخست انجام شده حاکی از رابطه میان سبک های

¹. Moris and Elyay

². Self-Regulation

³. Self-Efficacy

فرزند پروری^۱ و عملکرد تحصیلی است کودکانی در خانواده های قاطع^۲ پرورش می یابند نمرة پیشرفت تحصیلی بالاتری را در مقایسه با فرزندان سایر سبک های خانوادگی کسب می کنند. به طور مثال، استبرگ^۳ و همکاران (1989).

در مدرسه مسؤولیت‌پذیری از طریق شناخت و احترام به نیازهای خود و گروه مورد بررسی قرار می گیرد. دانش‌آموز مسؤولیت‌پذیر با سایر دانش‌آموزان در تصمیم‌گیری‌ها و کارهای گروهی کلاس همکاری می کند، برای هر کاری دلیل و منطق دارد و تکالیف خانه و مدرسه را به خوبی انجام می دهد. در واقع با توجه به مطالب ارائه شده می توان تنبیجه گرفت که ارکان اصلی پرورش حس مسؤولیت‌پذیری عبارتنداز: خانواده و مدرسه (نلسون و بیناکو، 2013).

تعهد بیرون: "تعهد بیرونی" آن پیغامی است که برای رسیدن به شادی و موفقیت روی کاغذ می اوریم و دیگران را نیز در آن سهیم می کنیم (ماچ^۴، 2011) (بررسی‌های متعدد در مورد افرادی که هم در کار و هم در رابطه‌های خود موفق هستند و توانسته‌اند بین هر دو تعادل ایجاد کنند، نشان می دهد که آنان دارای تحصیلات، ظاهر، شخصیت و بهره هوشی متفاوتی بوده‌اند. اما در یک مورد به طور تقریبی تفاوتی وجود نداشته است: همه آنان هیجان شدید خاصی دارند. چیزی که نام آن "تعهد بیرونی" می باشد (کاموی و همکاران ۵، 2013).

تعهد درونی: "تعهد درونی" آن شور و شوق درونی افراد موفقی است که از پستی و بلندی‌های تغییر و شکست، گذشته و به حرکت درمی‌آیند. وقتی شرایط بر ضد آنان است یا زمانی که شکست می خورند، این تعهد درونی آنان است که توان حرکت بعدی را به آنان می دهد (دوناوان^۶ و همکاران، 2004). تعهد، انرژی درونی ما را آزاد می کند و به ما اجازه می دهد تا آن نیرو را برای دستیابی به هدف موردنظرمان، در یک مسیر قرار دهیم . درواقع "تعهد درونی" آن پیغامی است که بدون ا مضاء ولی با عشق، در جانمان حفظ می کنیم (هکستان و ماهونی، 2013).

¹. Parenting Styles

² . Authoritative

³ .Steinberg

⁴ - March

⁵ - Carnoy

⁶ - Donavan

احساس امنیت: "احساس امنیت" عبارت است اطمینان خاطر فرد و نیز گروههای اجتماعی نسبت به موجودیت و انسجام خود در قبال تحرکات و حالتی است که در آن فرد فارغ از ترس آسیب رسیدن به جان یا مال یا آبروی خود یا از دست دادن آنها زندگی کند برای افزایش امنیت اقداماتی چون حفاظت، حراست، کنترل، تقویت، تسليح، مهار و بیمه انجام می‌شود (ولدھون و همکاران^۱، 2009).

عزت نفس: "عزت نفس" نیاز به کسب موفقیت و تأیید یا نیاز به ایجاد تصور مثبت درباره خود و دیگران است.(زیگلر² و همکاران ، 2013) . رایسون عزت نفس را عبارت می‌داند از حس رضایت مندی و خویشن پذیری که از ارزیابی فرد درباره ارزش مندی، قدر و منزلت، جذابیت، شایستگی، کفایت و توانایی جهت ارضای تمایلات و خواسته های خود منتج می‌شود (کرنیس³ ، 2013).

احساس تعلق: "احساس تعلق"، مجموعه‌ای از تعلقات مادی و معنوی انسان است که اصول آن از قبل شکل گرفته‌اند. اگر امروز از هریک از ما پرسند که "تو کیستی؟" (یعنی بخواهند که شما احساس تعلق خود را در برابر یک پرسش توضیح دهید)، هر یک پاسخی را که برگرفته و متأثر از اصالت، ذهنیات، تربیت و بافت فرهنگی مان است و در مجموع احساس تعلق معرف هویت شخصی و فرهنگی ما است (کرتین⁴ و همکاران، 2013).

زیربنای مسؤولیت پذیری زمانی محقق خواهد شد که:

- رسالت و تکلیفی در کار باشد
- فرد دارای قدرت تمیز باشد
- فرد در مقابل وظیفه ای که دارد مورد بازخواست قرار گیرد
- فرد قدرت انجام کار را داشته باشد
- فرد با اختیار واراده کاررا انجام دهد (آذر مهر، 1387، 45)

¹ - Veldhoen

² - Zeigler

³ - Kernis

⁴ - Curtin

باید گفت که پرورش دانش آموزان مسؤولیت پذیراز راه اجبار امکان پذیر نخواهد بود و آن نیازمند تربیت صحیح آموزش زندگی مردم محوری سازش و تفاهم با دیگران و مشارکت همه جانبه دانش آموزان در کارها خواهد بود.

پژوهشی توسط میکائیلی (1390) با هدف بررسی حس مسؤولیت‌پذیری، رضایت از زندگی، روحیه‌ی همکاری، سلامت عمومی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مدارس شبانه‌روزی در دو مقطع راهنمایی و متوسطه و مقایسه‌ی آن با دانش آموزان مدارس روزانه انجام پذیرفته است نتیجه نشان می‌دهد، که میانگین نمره‌ی دانش آموزان مدارس شبانه‌روزی در متغیرهای مسؤولیت‌پذیری، روحیه‌ی همکاری و پیشرفت تحصیلی بیشتر از دانش آموزان مدارس روزانه بوده و این تفاوت معنادار است. اما در متغیر مشکلات جسمانی، سلامت عمومی و رضایت از دوستان، مدرسه و محل زندگی وضعیت دانش آموزان مدارس روزانه بهتر بوده است.

پژوهشی توسط اکبری نژاد (1387) با هدف شناسایی و تأثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی بر افزایش عزت نفس و مسؤولیت‌پذیری دانش آموزان به انجام رسانیده است. نتیجه پژوهش نشان داد، آموزش مهارت‌های اجتماعی بر افزایش عزت نفس و مسؤولیت‌پذیری دانش آموزان تأثیر مثبت دارد. همچنین عزت نفس و مسؤولیت‌پذیری با هم رابطه معناداری دارند.

پژوهشی توسط تقی پورکران (1385) با هدف بررسی رابطه بین مسؤولیت‌پذیری و ویژگی شخصیتی و پیشرفت تحصیلی انجام پذیرفته است. نتیجه پژوهش نشان داد، بین دختران و پسران تیز هوش تنها از نظر جنبه‌های درون گرایی و برون گرایی و ادراکی و قضاوتی پرسشنامه شخصیتی و جنبه‌های شهودی و حسی و احساسی و ادراکی و قضاوتی پرسشنامه شخصیتی و بین دانش آموزان دختر و پسر از نظر ویژگی‌های مسؤولیت‌پذیری و پیشرفت تحصیلی و جنبه‌های درون گرایی و برون گرایی و شهودی و حسی و تفکری و احساسی پرسشنامه شخصیتی تفاوت معنادار وجود دارد.

پژوهشی توسط لانگ و گومینگ چن^۱ (2007) انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می دهد که در مقایسه با دانشآموزان پسر موضوعاتی از قبیل ارتباط با دیگران و مسؤولیت‌پذیری دینامیک‌های اصلی در تعریف هویت برای دانشآموزان دختر می‌باشد.

پژوهشی توسط تری² (2002) تحت عنوان عزت نفس و خودکارآمدی انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می‌دهد که افزایش عزت‌نفس برای پیشگیری از مشکلاتی که ممکن است بر اثر عزت‌نفس پایین برای نوجوانان به وجود آید ضروری است.

پژوهشی توسط لوین و اسکوارتز³ (2001) انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می‌دهد که عدم مسؤولیت‌پذیری، سلامت هویت را به خطر می‌اندازد؛ یعنی یا موجب وقfe در رشد هویت می‌شود و فرد دیرتر به بلوغ فکری می‌رسد و یا شناخت او از زندگی سطحی خواهد بود. در نتیجه آمادگی مقابله با تکالیف پیچیده بزرگسالی در او ایجاد نمی‌شود، اما مسؤولیت‌پذیری موجب تشکیل یک هویت سالم می‌شود؛ طوری که فرد آمادگی مقابله با مشکلات را در خود ایجاد کرده؛ زودتر به بلوغ فکری می‌رسد و شناخت او از مسائل عمیق تر خواهد شد.

پژوهشی توسط مازلو⁴ (2001) انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می‌دهد که لازمه احساس تعلق به وجود آمدن احساس امنیت و لازمه به وجود آمدن عزت‌نفس، به وجود آمدن دو نیاز احساس امنیت و احساس تعلق و لازمه مسؤولیت‌پذیری تأمین احساس امنیت، احساس تعلق و عزت نفس است؛ از سوی دیگر نقش مدرسه بسیار تعیین کننده‌تر از خانواده است.

پژوهشی توسط فرانسیس، مارتین و درای⁵ (2001) انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می‌دهد که در شرایط تنفس زان خودپندارهای منفی تری نسبت به مردان دارند. بنابراین از پیشرفت تحصیلی کمتری برخوردار هستند (به نقل از مختاری، 1381).

پژوهشی توسط باری جی، زیمرمان و اتاستان⁶ (2005) تحت عنوان تکالیف درسی و پیشرفت آموزشی با هدف پژوهش بررسی اثر تکالیف درسی بر نقش خود تنظیمی و

¹. Long & Chen

². Teri

³. Lovin and Eskovartez

⁴. Maslow

⁵. Frances, Martin & Dray

⁶. Bari j.Zimerman and Etaztar

مسئولیت پذیری انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می دهد که بین تکلیف شب و خود اثر بخشی دختران برای یادگیری و مسئولیت پذیری رابطه معنادار وجود دارد.

پژوهشی توسط واکر¹ (2004) تحت عنوان نظم پذیری در دانش آموزان با هدف بررسی نظم پذیری در میان دانش آموزان چند مدرسه انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می دهد که وقتی معلمان خود در عمل و در رفتارهای خود نظم را رعایت می کنند و به اجرای نظم و مقررات تاکید می کنند دانش آموزان نیز تحت تاثیر قرار می گیرند و به نظم تمایل پیدا می کنند.

پژوهشی توسط میاموتو² (1998) تحت عنوان انجام پذیرفته است که نتیجه نشان می دهد که در تحقیق خود نتیجه گرفت که بین انگیزه‌ی پیشرفت دانش آموزان با مسئولیت‌پذیری اجتماعی آنها، رابطه مثبت معنادار وجود دارد. به این معنی دانش آموزان واجد انگیزه پیشرفت بالا در مقایسه با دانش آموزان واجد انگیزه پیشرفت کم، تمایل بیشتری به قبول مسئولیت‌های اجتماعی و گروهی دارند.

پژوهشی توسط بک کلی³ (1983) تحت عنوان تئوریها و اصول انگیزه انجام شده است نتیجه پژوهش نشان داد که افرادی که برای موقعیت سلامتی خود مسئولیت قبول می کنند و به طور فعال در جهت سازگاری و مقابله ای موثر با انواع استرس و شکوفا کردن استعدادهای بالقوه و حفظ تعادل زندگی تلاش می کنند.

ابزار و روش

روش پژوهش در تحقیق حاضر توصیفی با رویکرد همبستگی می باشد. جامعه آماری این تحقیق، کلیه دانش آموزان دختر مقطع اول متوسطه شهرستان مهاباد می باشند که در سال تحصیلی 1392-93 به تحصیل مشغول بوده اند که تعداد آنها 1149 نفر است. انتخاب دانش آموزان در این تحقیق بر اساس فرمول کوکران صورت گرفته است که در این فرمول از جامعه ای با حجم تقریبی 1149 نفر نمونه ای به حجم 287 نفر انتخاب می شود.

¹. Waker

². Moyamoto

³. Beckli

جهت جمعآوری اطلاعات در این تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته سنجش میزان مسؤولیت پذیری استفاده شده است؛ که دارای 5 زیر مقیاس است که به ترتیب تعهد درونی، تعهد بیرونی، احساس امنیت، عزت نفس و احساس تعلق می باشد. به منظور تعیین پایایی آزمون، از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. بدین منظور یک نمونه اولیه شامل 30 پرسشنامه، پیش آزمون گردید و سپس با استفاده از داده های به - دست آمده از این پرسشنامه ها و به کمک نرم افزار آماری SPSS، میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که عدد 0/909 به دست آمد و این عدد، نشان دهنده آن است که پرسشنامه مورد استفاده، از قابلیت اعتماد و یا به عبارت دیگر از پایایی لازم برخوردار است. پایایی خرد مقیاسهای پرسشنامه نیز به این شرح است، تعهد بیرونی 0/89، تعهد درونی 0/73، احساس امنیت 0/76، عزت نفس 0/85 و احساس تعلق 0/91 است.

پرسشنامه این پژوهش قبل از توزیع، بین 10 پاسخ دهنده به صورت محدود و همچنین 3 نفر از استادان دانشگاه توزیع گردید، تا ابهام های آن به حداقل ممکن کاهش یافته و در مقابل، پایایی و روایی (اعتبار) آن افزایش پیدا کند. بنابراین در این تحقیق برای روایی پرسشنامه از روایی صوری استفاده شده است.

برای تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از نمونه ها، در بخش استنباطی برای آزمون فرضیه ها از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شد.

یافته ها

ابتدا برای برآورد نرمال بودن داده های مربوط به متغیر وابسته از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف استفاده شد نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف نشان می دهد میزان $Z(0,828)$ محاسبه شده در سطح آلفای 5 صدم معنادار نیست و میزان p-value برابر با 0,173 می باشد. که این میزان از 5 صدم بزرگتر است و فرض صفر مبنی بر یکسانی واریانس ها رد نمی شود در نتیجه می توان گفت نمرات مربوط به متغیر وابسته (بیشرفت تحصیلی) دارای توزیع نرمال می باشند بر همین اساس لازم است از آزمون پارامتریک برای آزمون فرضیه ها استفاده کرد. و با توجه به فرضیه های پژوهشی برای بررسی رابطه بین متغیر ها از آزمون همبستگی و رگرسیون استفاده می شود.

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

			پیشرفت تحصیلی
N			287
Normal Parameters	a,b	Mean	17.0518
		Std. Deviation	1.47852
Most Extreme		Absolute	.134
Differences		Positive	.134
		Negative	-.116
Kolmogorov-Smirnov Z			.828
Asymp. Sig. (2-tailed)			.173

a. Test distribution is Normal.

b. Calculated from data.

آزمون فرضیه ها

فرضیه اصلی: بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر سال

اول متوسطه (پایه هفتم) رابطه وجود دارد.

جدول (2) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

خطای انحراف از برآورد	ضریب تعیین	ضریب همبستگی	ضریب همبستگی	مدل
1/44	0/046	0/049	0/222	1

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برابر با $R^2 = 0/049$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد ۹/۴ درصد از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مربوط به مسؤولیت پذیری دانش آموزان می‌باشد.

جدول (3) مربوط به معادله خط رگرسیون

سطح معناداری	t	بنای استاندارد	بنای غیر استاندارد		مدل رگرسیون
			بنا	خطای معیار	
0/000	27/12		0/552	14/95	عرض از مبداء (a)
0/000	3/84	0/222	0/004	0/016	مسؤلیت پذیری

متغیر وابسته: پیشرفت تحصیلی

جدول بنا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

(مسئولیت پذیری) $= 14/95 + 0/016$ = پیشرفت تحصیلی

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد مسؤولیت پذیری دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بتا می‌توان گفت به ازاء یک واحد افزایش در مسؤولیت پذیری $0/222 - 0/022$ پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

فرضیه اول: بین عهد بیرونی دانش آموzan و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه وجود دارد.

جدول (4) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعديل	خطای انحراف از برآورد
1	0/168	0/028	0/025	1/45

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین تعهد بیرونی و پیشرفت تحصیلی دانش آموzan برابر با $R^2 = 0/028$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد $2/8$ درصد از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموzan مربوط به تعهد بیرونی دانش آموzan می‌باشد.

جدول (5) مربوط به معادله خط رگرسیون

مدل رگرسیون	B	خطای معیار	بتای غیر استاندارد	t	سطح معناداری
عرض از مبداء (a)	15/61	0/509		30/64	0/000
تعهد بیرونی	0/067	0/023		2/88	0/004

متغیر وابسته: پیشرفت تحصیلی

جدول بتا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

(تعهد بیرونی) $= 15/61 + 0/067$ = پیشرفت تحصیلی

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد تعهد بیرونی دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بتا می‌توان گفت به ازاء یک واحد افزایش در تعهد بیرونی $0/168 - 0/067$ پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

فرضیه دوم : بین تعهد درونی دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه وجود دارد.

جدول (5) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تغییر	خطای انحراف از برآورد
1	0/200	0/040	0/037	1/45

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین تعهد درونی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برابر با $R^2 = 0/040$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد 4 درصد از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مربوط به تعهد درونی دانش آموزان می‌باشد.

جدول (6) مربوط به معادله خط رگرسیون

سطح معناداری	t	بنای غیر استاندارد		مدل رگرسیون
		بنای	خطای معیار	
0/000	36/15		0/431	15/59 (a)
0/001	3/44	0/200	0/017	0/058 تعهد درونی

متغیر وابسته : پیشرفت تحصیلی

جدول بتا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

(تعهد درونی) $= 15/59 + 0/058 \times \text{پیشرفت تحصیلی}$

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد تعهد درونی دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بتا می‌توان گفت به ازاء یک واحد افزایش در تعهد درونی 0/200 پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

فرضیه سوم : بین احساس امنیت دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه وجود دارد.

جدول (7) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تغییر	خطای انحراف از برآورد
1	0/185	0/034	0/031	1/45

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین احساس امنیت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برابر با $R^2 = 0/034$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد $3/4$ درصد از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مربوط به تعهد درونی دانش آموزان می‌باشد.

جدول (8) مربوط به معادله خط رگرسیون

سطح معناداری	t	بنای استاندارد		بنای غیر استاندارد خطای معیار	B	مدل رگرسیون
		بنا	خطای معیار			
0/000	41/33			0/384	15/86	عرض از مبدأ (a)
0/001	3/17	0/185		0/013	0/042	احساس امنیت

متغیر وابسته : پیشرفت تحصیلی

جدول بنا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

$$\text{می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:} \\ (\text{احساس امنیت}) = 15/86 + 0/042 \times \text{پیشرفت تحصیلی}$$

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد احساس امنیت دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بنا می‌توان گفت به ازاء یک واحد افزایش در احساس امنیت $0/185$ پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

فرضیه چهارم : بین عزت نفس دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه وجود دارد.

جدول (9) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

خطای انحراف از برآورد	ضریب تعديل	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه	مدل
1/46	0/016	0/019	0/138	1

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی برابر با $R^2 = 0/019$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد $1/9$ درصد از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مربوط به عزت نفس آنها می‌باشد.

جدول (10) مربوط به معادله خط رگرسیون

سطح معناداری	t	بتابی استاندارد		بتابی غیر استاندارد	مدل رگرسیون
		بتابا	خطای معیار		
0/000	30/08			0/526	عرض از مبدأ (a)
0/001	2/34	0/138		0/017	عزت نفس

متغیر وابسته : پیشرفت تحصیلی
 جدول بتا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول
 می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

$$(عزت نفس) = 15/86 + 0/042 \text{ پیشرفت تحصیلی}$$

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد عزت نفس دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی
 در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بتا می‌توان گفت به ازاء یک واحد
 افزایش در عزت نفس 0/138 پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

فرضیه پنجم : بین احساس تعلق دانش آموزان و پیشرفت تحصیلی آنها رابطه وجود دارد.

جدول (11) مربوط به ضریب تعیین رگرسیون

خطای انحراف از برآورد	ضریب تعديل	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه	مدل
1/46	0/024	0/028	0/166	1

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد میزان ضریب تعیین رگرسیون بین احساس تعلق و
 پیشرفت تحصیلی برابر با $R^2 = 0/028$ می‌باشد که این میزان نشان می‌دهد 2/8 درصد
 از تغییرات حاصل از پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مربوط به احساس تعلق آنها
 می‌باشد.

جدول (12) مربوط به معادله خط رگرسیون

سطح معناداری	t	بنای استاندارد		B	مدل رگرسیون
		بنای غیر استاندارد	خطای معیار		
0/000	44/09		0/364	16/04	عرض از مداء(a)
0/001	2/84	0/166	0/016	0/047	احساس تعلق

متغیر وابسته : پیشرفت تحصیلی
 جدول بتا در فوق نتایج نهایی رگرسیون را نشان می‌دهد و با توجه به این جدول
 می‌توان معادله خط رگرسیون را ترسیم کرد:

$$(احساس تعلق) = 16/04 + 0/047 \times \text{پیشرفت تحصیلی}$$

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد احساس تعلق دارای تأثیر معنادار و قابل پیش‌بینی
 در پیشرفت تحصیلی دارد. همچنین با توجه به میزان بتا می‌توان گفت به ازاء یک واحد
 افزایش در احساس تعلق 0/166 پیشرفت تحصیلی افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه گیری

در پژوهش حاضر نشان داده شد بین مسؤولیت پذیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول (پایه هفتم) رابطه وجود دارد. و از طریق مسؤولیت پذیری می‌توان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را پیش بینی کرد. از جمله پژوهش هم سو می‌توان به میکائیلی (1390)، تقی پورکران (1385)، میاموتو (1998) و با پژوهش باری جی، زیمرمان و اتاستاز (2005) اشاره کرد. در این خصوص پژوهش هدم همسو یافت نشده است.

طبق نظریه راتر افرادی که دارای کنترل بیرونی هستند، دارای ادراک مثبت یا منفی در حوادث و رویدادهایی هستند که ارتباط با رفتار فردی آنها ندارد و فراتر از کنترل فردی است در واقع با توجه به نظریه راتر می‌توان گفت نتایج به دست آمده مخالف این دیدگاه می‌باشد زیرا بر حسب نتایج به دست آمده تعهد بیرونی منجر به افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می‌شود در حالی که فرضیه راتر عوامل بیرونی را شанс و تصادف می‌داند که فرد روی آنها کنترل ندارد.

تعهد درونی دانش آموزان نیز قدرت پیش بینی پیشرفت تحصیلی آنها را دارد و با توجه به میزان بتا محاسبه شده تعهد درونی نسبت به بیرونی دارای قدرت پیش بینی بالاتری است . با توجه به نظریه سرتو (1997) تاثیر تعهد درونی بر مسؤولیت پذیری قابل تبیین است، سرتو ، مسؤولیت پذیری یک الزام و تعهد درونی از سوی فرد برای انجام مطلوب همه فعالیتهايی که بر عهده او گذاشته شده است، تعریف می کند و معتقد است که مسؤولیت پذیری از درون فرد سرچشممه می گیرد فردی که مسؤولیت کاری را بر عهده می گیرد، توافق می نماید که یک سری فعالیتها و کارها را انجام دهد و یا بر انجام این کارها توسط دیگران، نظارت داشته باشد .همچنین با توجه به نظریه گلاسر که معتقد است مشکل انسانها و ناهنجاری‌های آنها از مسؤولیت نپذیرفتن است زیرا، آنها نمی‌توانند نیازهای اساسی خود را بر اساس وضعیت صحیح و انسان دوستانه ارضا کنند اینگونه تبیین می شود دانش آموزان دارای پیشرفت تحصیلی بالاتر در برابر دانش آموزان دارای پیشرفت تحصیلی پایین تر دارای قدرت مسؤولیت پذیری بالاتری می باشند و در واقع پذیرش مستولیت خود یکی از عوامل موثر در موفقیت می باشد . همچنین در زمینه تاثیر احساس امنیت بر پیشرفت تحصیلی میتوان به نظریه مازلو (2001) اشاره کرد .

بر طبق نتایج به دست آمده ، عزت نفس و احساس تعلق که از مؤلفه های مسؤولیت پذیری است، قدرت پیش بینی پیشرفت تحصیلی را دارد ، مطالعات متعددی بیانگر وجود هم بستگی مثبت بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی است تحقیقات نشان می دهد افراد با عزت نفس پایین، انتظارات پایینی را برای عملکرد های خود در موقعیت های گوناگون در نظر می گیرند(بروکتر و هلتون ، 1997,565). همچنین این فرضیه با توجه به نظریه فیشر و راویزا (1998) قابل تبیین است ، ایشان ویژگیهای فرد مسؤولیت پذیر را عزت نفس بالا، خودپنداره مثبت، منبع کنترل درونی، ادراک درست از خود و دیگران، توانایی برقراری روابط اجتماعی مفید، محبت آمیز و توانایی شناختی بالا می داند.

طبق نظریه مارش (1984) یک مدل تعادل سازی پویا را مطرح کرد که مطابق آن پیشرفت تحصیلی، خودپنداره و اسناد به خویشتن در یک شبکه از روابط متقابل در هم تبییده شده اند.

از جمله پژوهش‌های هم سو می توان به پژوهش مهدوی، عنايتی، نيسى (1389)، اکبری‌نژاد (1387)، کردو (1387)، غلامی و دیگران (1385) و چمبرز و آبرامی (1991) اشاره کرد.

با توجه به نتایج به دست آمده اینگونه استنباط می شود احساس مسؤولیت منجر به کوشش بیشتر در دانش آموزان می شود و تلاش بیشتر منجر به موفقیت و پیشرفت تحصیلی بالاتر می شود.

با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهاد می شود

-1- از برخی روش‌های افزایش مسؤولیت‌پذیری از جمله روش یادگیری مبتنی بر خود به عنوان یکی از روش‌های افزایش مسؤولیت‌پذیری در دانش آموزان استفاده شود. در این روش یادگیرنده خود را مسؤول یادگیری خود بداند و برخلاف یادگیری سنتی دانش آموز احساس نمی کند که تحت کنترل دیگران است و احساس فردی آنها را نیروها و تجارب بیرون شکل نمی دهد.

-2- از برنامه انضباط مثبت استفاده شود. در واقع برنامه انضباط مثبت با ایجاد یک خد نظمی و به دنبال آن خود بسندگی در دانش آموزان می تواند آنها را نسبت به موقعیت‌های مختلف مسؤولیت‌پذیر کند.

-3- توصیه می شود در نیازمنجی دوره‌های آموزشی ضمن خدمت معلمان و جلسه‌های آموزش خانواده، دوره افزایش مسؤولیت‌پذیری در اولویت دوره‌های آموزشی قرار بگیرد تا بدین ترتیب دیگران و والدین با شیوه‌های مختلف آشنا شوند تا با کمترین تلاش دانش آموزان و فرزندان را به انجام رفتار‌های مسؤولانه و انجام وظایف به صورت خود کار، ترغیب کنند.

-4- توصیه می شود خانواده‌ها برای فرزندان خود امنیت شغلی و سایر مواری که منجر به امنیت خاطر در دانش آموزان می شود فراهم نمایند.

-5- همچنین با توجه به تاثیر عزت نفس بر افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان به خانواده‌ها پیشنهاد می شود از همان زمان کودکی ریشه‌های عزت نفس را در فرزندان خود از طریق تأیید موفقیت‌های آنها و تشویق و ترغیب آنها برای پیشرفت فراهم نمایند. و در مدرسه نیز مدیران و معلمان از طریق شیوه‌های انگیزشی دانش آموزان را به سمت عزت نفس بیشتر و

در نتیجه پیشرفت بالاتر سوق دهنده. به پژوهشگران آینده نیز پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی، محل سکونت ، وضعیت اقتصادی و تحصیلات والدین به عنوان متغیر های کنترلی در نظر گرفته شوند. همچنین بر روی گروههای نمونه وسیعتر و دیگر جامعه های آماری انجام شود.

منابع:

- آذرمهر، فاطمه (1387)، مسؤولیت شناسی در قرآن و سنت، دانشنامه موضوعی قرآن.
- قم‌مدرسه علمیه نرجس
- اکبری‌نژاد، ایراندخت (1387)، بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی بر عزت نفس و مسؤولیت پذیرش دانش‌آموزان دختر سال دوم متوسطه شهرستان کهگلويه (دهدشت). پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات خوزستان.
- بیابانگرد، اسماعیل (1389)، روان شناسی نوجوانان، تهران: انتشارات فرهنگ.
- پور کران، حسن تقی (1385)، رابطه بین مسؤولیت پذیری، ویژگی‌های شخصیتی و پیشرفت تحصیلی و مقایسه آنها دانش‌آموزان تیز هوش و عادی دبیرستانهای شهر بابل، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.
- حریری، فاطمه (1386)، مقایسه‌ی احساس گناه، بلوغ اجتماعی و مسؤولیت‌پذیری بین نوجوانان بزرگوار و عادی شهر اهواز، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- رحیمی، عزیزاله (1377)، پژوهش حس مسؤولیت پذیری و مشارکت جویی در دانش آموزان، نشر صالح، چاپ اول
- سبحانی نژاد، مهدی (1379)، بررسی ایجاد زمینه مشارکت دانش‌آموزان در امور مدرسه‌ها از دیدگاه دانش‌آموزان، اولیا و مدیران دوره ابتدایی در استان اصفهان، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی عابدینی، احمد (1386)، فرزندان و مسؤولیت‌پذیری سیاسی و اجتماعی، تهران: انتشارات عابد.
- فراهانی، محمدنقی (1378)، روانشناسی شخصیت: نظریه، تحقیق، کاربرد، تهران: انتشارات دانشگاه تربیت معلم.
- کردلو، منیژه (1387)، بررسی عوامل مؤثر بر مسؤولیت‌پذیری نوجوانان دبیرستانی در خانه و مدرسه، مجلات روانشناسی و علوم تربیتی، رشد مدرسه، شماره 13، صفحات 4 تا 11.
- نیاز آذری، کیومرث، اسماعیلی شاد، بهرنگ (1389)، سیاست‌گذاری و فرایند خط مشی عمومی، قائم شهر: انتشارات مهر النبی
- Beck,R.C(1983), motivation theories and principles.N.Y.prentic Hall,P354.

- Carnoy, M., Elmore, R., & Siskin, L. (Eds.). (2013), The new accountability: High schools and high-stakes testing. Routledge.
- Curtin, N., Stewart, A. J., & Ostrove, J. M. (2013), Fostering Academic Self-Concept Advisor Support and Sense of Belonging Among International and Domestic Graduate
- Donavan, D. T., Brown, T. J., & Mowen, J. C. (2004), Internal benefits of service-worker customer orientation: job satisfaction, commitment, and organizational citizenship behaviors. Journal of marketing, 128-146.
- Hextall, I., & Mahony, P. (2013), Reconstructing teaching: Standards, performance and accountability. Routledge.
- Kernis, M. H. (Ed.). (2013), Self-esteem issues and answers: A sourcebook of current perspectives. Psychology Press. Perceived Self,Esteem in Personality Judgments.Journal of Personality.
- March, A. F. (2011), Theocrats Living under Secular Law: An External Engagement with Islamic Legal Theory*. Journal of Political Philosophy, 19(1), 28-51.
- Maslow, A. H. (2001), the farther reaches of human nature,J. transfers. Psycho. , 1, 1-10.
- Miymoto, M. (1998), The concept of achievement motive Japenese children as shown through the behavior characteristics of their peers, Japanese Psychological Research. Vol 34(3), 110-116.
- Nelson, D., & Bianco, C. (2013), Increasing Student Responsibility And Active Learning In An Undergraduate Capstone Finance Course. American Journal of Business Education (AJBE), 6(2), 267-278.
- Pintrich.P.R, and De-Groot(1990),Motivation and self-regulated learning Students. American Educational Research Journal, 50(1), 108-137.
- Teri,R.(2002),Self-Esteem and self-efficacy of college student with disabilities ,College student
- Veldhoen, E. S., Hartman, B. J., & van Gestel, J. P. (2009), Monitoring biochemical parameters as an early sign of propofol

- infusion syndrome: false feeling of security. *Pediatric Critical Care Medicine*, 10(2), e19-e21.
- Zeigler,Hill, V., Besser, A., Myers, E. M., Southard, A. C., & Malkin, M. L. (2013), The Status,Signaling Property of Self,Esteem: The Role of Self,Reported Self,Esteem and